

NO WAY OUT!¹

Da li ova zemlja zaista nema budućnost?

„Na taj način, zahvaljujući umješnom suverenitetu i unutarnjim protusuverenitskim politikama, (dejtonski) Parlament BiH napravio je puni krug, i u desetoj godini postkonfliktne egzistencije Bosne i Hercegovine, vratio se na „mjesto zločina“: u svoje predratno stanje kao suštinski iskaz geopolitike nasilja. Šta je današnji parlament BiH nego mjesto gdje se kroz *odsustvo nasilja* (strateške opstrukcije) objavljuje *određeno prisustvo.. prisustvo nasilja* kroz primjetno *odsustvo označava „metafizički rad“* starih, konvencionalnih, teritorijalnih geopolitika, ali sada kao postmodernih geopolitika u predsuverenitskoj ili postsuverenitskoj (zavisno od ugla posmatranja i analiziranja) strukturi bosanskog političkog poretku.“

Nerzuk Ćurak
„Obnova bosanskih utopija“ Str.29
Synopsis, Sarajevo 2006.g.

Iskrenost je vrlina hrabrih. Ali i budala.

Zaista do kada ćemo vapiti za:

- 1. Društvom moralnog činjenja!**
- 2. Zemljom što divljenju stremi!**
- 3. Ljudima općem što teže!**

Izbori su iza nas. Četiri godine novih nadanja pred nama. Zamislite- 2010.godina! A rat je završio 1995.g. (da li?!). I ove godine (četiri, da ne zaboravite) proći će pored nas kao i prethodnih deset. *Bez izlaza* i za Bošnjake i za Srbe i za Hrvate, ali, bogami, i za Ostale.

Izglednost novih vizija održanja Bosne (ali i Hercegovine) unutar jednog zajedničkog imenitelja- *društva racia* je nemoguća?! Sve dok nemamo kritičnu masu (a zadugo je i neće biti) onih osoba, građana, ljudi koji razmišljaju ka uobličavanju zajedničkog cilja- drugoj i drugačijoj zemlji- zemlji općeg naravnog promišljanja. Da, ali kako to izvesti kada je na ovim prostorima krivica bila na onom drugome i drugačijem. Da li su zaista drugi i drugačiji? Zar nemamo zajedničku predistoriju, historiju ali težimo i zajedništvu u postistoriji (za ovo posljednje nisam baš siguran).

Elem, kako i reče moj prijatelj iz studentskih dana **Doc.Dr. Nerzuk Ćurak**: *Paradoks je potpun: branilac bosanskohercegovačkog suvereniteta još uvijek dolazi izvana (međunarodni faktor) a antisuverenitske sile egzistiraju unutar „staklenog suvereniteta“, sa pritajenom ambicijom da ga razbiju u parampačad.*“ (ibid.str.33.). Pitam se da li je razbijanje već počelo. I da **SLON** (!?) sa zadovoljstvom ulazi u malu prodavnicu tajni na stražnja vrata. I razbija li razbijaju. Dragu nam zemlju.

Ali gdje su tu naši vajni političari. Kako Nerzuk veli: *Većina ih djeluje, većina generira svoje političko djelovanje na način koji ih predstavlja kao političke subjekte nestale zemlje. I u izvršnoj i u zakonodavnoj vlasti objedinjuje ih Zlo, bilo da je u pitanju raspojasana uvjerenost bošnjačkih nacionalista da su historijski u pravu i šta ima tu da se problematizira, bilo da je u pitanju hipernacionalistička destrukcija intuitivne Bosne primordijalnog, modernog i postmodernog neokonzervativnog srpstva ili pak hadzeovsko kleptokratsko integralno hrvatstvo bez još uvijek pronađenog entiteta, domovine ili nečega trećeg. Politika kao utočište hulja, kao istina laži političkog bića* (ibid, str.74.). **I nastavlja:** *Bosna je jedan od onih prostora Svijeta koji traži stvarnu ideju i stvarne projekte kao jedan od načina da se pokretači mržnje* (Encesberger, 1999), a to su uglavnom pastirski intelektualci, onemoguće

---

1 BEZ IZLAZA!

Bijelo Dugme je još krajem sedamdesetih godina prošloga stoljeća/vijeka *sviralo pastirski rok*, kao jedan od novovjekih/novostoljetnih oblika muzičkog izražavanja. Bili su popularni ali su uvijek u meni budili dozu suzdržanosti, valjda zbog prejednostavnosti prezentiranog sadržaja (i plagijata, zar ne?).

Kako zaključiti ovu tiradu jednoj zemlji u nestajanju. Možda baš pisanjem nas *autsajdera*, uslovnih autoriteta pisane riječi, kako veli i dr. Ćurak. Ali, imam pitanja ne samo za sebe, doktora i druge, ine što pokušavaju probuditi uspavanu svijest *građanina Bosniacuma*. Imamo li snage za tako nešto dragi moji? Duboki san je nastao a budjenje iz njega mora biti drastično. Ali, KAKO? I da li je kasno?

Crtice iz nesvijesti (VIII dio) **BOSANSKOHERCEGOVAČKE**

XXXI

Novembar je. Studeni. Prvi u mjesecu. Svi Sveti. Bajram je iza nas. Brzo će i Nova Godina. Evropska biće. Vele nam zdušno. Bježim u zaborav sopstvenog bića. Žalim što ne odoh namah poslije rata. Sada sam u godinama. Kada ne primaju. A ovi ovdje me razvaljuju. I boli. Pravo. Onako nevino. Svaki put boli.

Zbog toga i pišem. Da zaboravim.

XXXII

Fudbaleri traže smjenu kompletne vrhuške Fudbalskog/Nogometnog saveza BiH. Neka traže. Promijeniće i njih. Baš kao što bi neki naši političari promijenili i narod. Jer zaboga miloga, narod je kriv. Pa, on je birao. On neka i odgovara. Zajedno sa fudbalerima.

XXXIII

U susjednoj državi Hrvatskoj ide trakovica o „slučaju Glavaš“ dok nam u drugoj susjednoj zemljici (Srbiji, naravno) ponovo Kosovo (pardon, i Metohiju) Ustavom pripajaju svetoj srpskoj zemlji. Umjesto da se bave ljudskom svakodnevnicom, problemima socijalne prirode i povećanja GDP-a, tu se priča o vremenu prošlom, vremenu tamnom. I niko nije spremjan hladno priznati svoje greške. Za razliku od nas. Non stop nam političari priznaju svoje neznanje korupcijom omedjeno a mi ih i dalje biramo. Naravno, nećemo gladovati (Senade od Bosne, Slobodne). Jesti ćemo kolače.....Na onome svijetu. Boljemu.

XXXIV

Koalicije se uspostavljaju. Sinoć upitah ženu da i mi malo koaliramo. Onako sa strane. A ona će ti meni: Koaliraj slobodno, ali se kući ne vraćaj. Ovi naši predstavnici non-stop koaliraju sa strane i kući se vraćaju. A njihova ljepša polovina- birači samo traže još. I to dobiju u glavu- neprestano.

XXXV

U Bosni i Hercegovini je teško pisac biti. Prodaš 1.000 knjiga u periodu od tri- do četiri godine po cijeni od 10 KM i zaradiš cijelih 200 KM ili manje mjesечно. Zagarantovana penzija. No, ona se smanjuje li smanjuje. Sve manje i penzija postaje. Naravoučenije: nemojte pisati. Budite političari. Drugi im pišu. A ovi prvi mnogo više zaradjuju. I uživaju u tome.

Sabahudin Hadžialić